

Sygn. akt II Cz 1502/14

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

Przewodniczący: SSO Sławomir Krajewski (spr.)

Sędziowie: SO Violetta Osińska

SO Zbigniew Ciechanowicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 15 września 2014 roku w S.

sprawy z powództwa W. L. i K. G.

przeciwko A. W.

o uznanie za niegodnego dziedziczenia

na skutek zażalenia powódki K. G. na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 6 maja 2014 roku, sygn. akt I C 1513/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 6 maja 2014 roku, sygn. akt I C 1513/13, Przewodniczący w Sądzie Rejonowym Szczecin - Centrum w Szczecinie zwrócił pozew wniesiony przez powódki W. L. i K. G., w którym wystąpiły z żądaniem uznania pozwanej A. W. za niegodną dziedziczenia po spadkodawcy W. W..

W uzasadnieniu wskazał, że powódki - mimo skierowanego do nich wezwania – nie uzupełniły wszystkich braków formalnych pozwu, tj. nie wskazały wartości przedmiotu sporu (art. 187 § 1 kpc). Przewodniczący zwrócił uwagę, iż sprawa o uznanie spadkobiercy za niegodnego dziedziczenia, jest sprawą majątkową w przypadku, której zachodzi obowiązek oznaczenia wartości przedmiotu sporu. Wobec zaistniałego braku oraz jego nieuzupełnienia niemożliwym było nadanie sprawie prawidłowego biegu, co uzasadniało zwrot pozwu na podstawie art. 130 § 2 kpc.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wniosła powódka K. G., domagając się – ponownego rozpatrzenia sprawy i nadania jej prawidłowego biegu.

W uzasadnieniu podniosła, iż w piśmie z dnia 14 lutego 2014 roku, odniosła się do wezwania uzupełnienia braków formalnych pozwu - wskazania wartości przedmiotu sporu, załączając postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 25 września 2013 roku (sygn. akt II Ns 177/13). Kolejno wskazała, iż nie określiła kwotowo wartości udziału w spadku po W. W. przypadającego A. W. informując, iż w najbliższym czasie zleci wycenę mieszkania przy ulicy (...) w S. rzeczoznawcy majątkowemu i dostarczy ją do sądu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powódki nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 130 § 1 kpc, jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma do poprawienia go lub uzupełnienia w terminie tygodniowym. Wskazany przepis konstytuuje dwie przesłanki uzasadniające wezwanie strony do uzupełnienia braków formalnych pisma procesowego. Pierwsza z nich to wystąpienie w piśmie procesowym braków formalnych, tj. nie spełnianie przez nie warunków przewidzianych dla danego pisma procesowego. Drugą zaś przesłanką jest okoliczność, iż na skutek tychże braków pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu.

Analizując prawidłowość zwrotu pozwu należało, zatem zbadać czy strona wykonała wezwanie do uzupełnienia braków w terminie, a także, czy wezwanie do ich uzupełnienia było uzasadnione.

Warunki formalne, jakim winien odpowiadać pozew zostały określone w art. 187 §1 kpc. Stanowi on, iż pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego a nadto zawierać: dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest określona kwota pieniężna (pkt 1); przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu (pkt 2).

Odwołując się do przepisów wskazujących na warunki formalne, jakim powinien odpowiadać pozew, jako pismo procesowe, należy wskazać, iż powinno ono m.in. określać wartość przedmiotu sporu, jeżeli od tej wartości zależy właściwość rzeczowa sądu, wysokość opłaty, a także dopuszczalność skargi kasacyjnej, a przedmiotem sprawy nie jest oznaczona kwota pieniężna (art. 126¹ § 1 kpc). Wartość przedmiotu sporu lub zaskarżenia podaje się w złotych, zaokrąglając w górę do pełnego złotego (art. 126¹ § 3 kpc).

W doktrynie prawa dominuje pogląd, że podstawą wyróżnienia kategorii spraw majątkowych i niemajątkowych jest typowy interes, jaki prawa te realizują. Prawa majątkowe są przy tym uwarunkowane obiektywnym interesem ekonomicznym uprawnionego. Nie ulega wątpliwości, że żądanie uznania spadkobiercy za niegodnego, bez względu na motywy, jakimi kieruje się strona powodowa, zmierza do wyeliminowania określonej osoby z kręgu spadkobierców, a tym samym do ukształtowania nowego kręgu osób, na które przechodzą prawa i obowiązki majątkowe zmarłego (art. 922 kc). W konsekwencji żądanie uznania spadkobiercy za niegodnego wywiera wpływ na stosunki majątkowe stron - kształtuje prawa majątkowe powoda i przeto stanowi kategorię spraw o prawa majątkowe (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia (...), wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)(...)

Przesadzając, zatem iż charakter zgłoszonego przez powódki w pozwie żądania tj. uznanie pozwanej za niegodną dziedziczenia po spadkobiercy W. W., ma charakter majątkowy, miały one obowiązek podania w sposób wyrażony kwotowo (art. 126¹ § 3 kpc) wartości przedmiotu sporu.

Wniesiony przez powódki pozew z dnia 15 października 2013 roku, tego wymagania nie spełniał. Zarządzeniem Przewodniczącego, wykonanym w dniu 7 lutego 2014 roku, powódki zostały wezwane do uzupełniania braków formalnych pozwu. Treść wezwania nie budzi wątpliwości, jest jasna i czytelna, zawiera termin do uzupełnienia braków, jak również pouczenie o negatywnych skutkach niedochowania siedmiodniowego terminu.

Wezwanie to w ocenie Sądu Odwoławczego uznać należało za zasadne, albowiem na gruncie przywołanych wyżej przepisów pozew nie spełniał wszystkich wymogów przewidzianych dla tego rodzaju pisma procesowego. Jednocześnie nieokreślenie przez powódki wartości przedmiotu sporu stanowiło brak, którego skutkiem była niemożność nadania przedmiotowemu pismu prawidłowego biegu. Zwrócić należy uwagę, iż obowiązek podania wartości przedmiotu sporu w myśl art. 126¹ § 1 kpc ma charakter bezwzględny, gdy od przedmiotowej wartości zależy: właściwość rzeczowa sądu, wysokość opłaty lub dopuszczalność środka odwoławczego a przedmiotem sprawy nie jest oznaczona suma pieniężna. Wskazanie tej wartości w okolicznościach sprawy było koniecznym dla ustalenia sądu właściwego do rozpoznania sprawy, albowiem w przypadku wartości przedmiotu sporu przewyższającej kwotę 75.000 zł, sprawa podlegała by przekazaniu Sądowi Okręgowemu jako właściwemu rzeczowo (art. 17 pkt 4 kpc). Wskazanie wartości przedmiotu sporu było koniecznym także dla ustalenia wysokości opłaty od pozwu, z racji tego, że opłata

od pozwu w tej kategorii spraw nie ma charakteru opłaty stałej, ale jest pobierana w wysokości stosunkowej (art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). W końcu, od wysokości wartości przedmiotu zależy także dopuszczalność wniesienia skargi kasacyjnej(art. 398² § 1kpc).

Mając na uwadze fakt, iż powódka nie zadośćuczyniła wezwaniu do uzupełnienia braku formalnego pozwu w określonym terminie, ziszczyły się przesłanki do zastosowania rygoru przewidzianego w art. 130 § 2 kpc, a zatem zwrotu pozwu.

Z tych też względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc oddalił zażalenie powódki, o czym orzekł w sentencji postanowienia.

Na marginesie jedynie Sąd Okręgowy wskazuje, iż prawomocny zwrot pozwu nie stanowi przeszkody do nadania sprawie biegu, w razie jego uzupełnienia, co nastąpiło w piśmie skarżącej z dnia 6 czerwca 2014 roku.

(...)

- (...)

(...)

(...)